

Győri Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.I.20.051/2025/4.

A felperes:

Felperes1 (Cím2)

A felperes jogi képviselője:

Kummer Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd

(cím4)

Az alperes:

Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Kovács Loránd ügyvéd

(cím5)

A per tárgya:

jóhírnév megsértése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Tatabányai Törvényszék, 9.P.20.082/2024/10. sz. ítélet

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

alperes; 11.

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az állam javára 128.000 (egyszázhuszonnyolcezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket, továbbá tizenöt napon belül a felperesnek 50.800 (ötvenezer-nyolcszáz) forint másodfokú perköltséget.

Tájékoztatja az alperest, hogy az államnak járó eljárási és fellebbezési illetéket az ítélet jogerőre emelkedésétől számított hatvan napon belül az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei kell megfizetni. Az eljárási illeték megfizetése során az elsőfokú bíróság megnevezését, ügyszámát, valamint a fizetésre kötelezett adószámát, a fellebbezési illeték megfizetése során pedig jelen bíróság megnevezését, ügyszámát, továbbá a fizetésre kötelezett adószámát közleményként fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított, és a fellebbezés elbírálása során is irányadó tényállás szerint a felperes 2020 és 2022 között a Párt1 elnöke volt. Facebook oldalán 2020. február elején egy 2020. február 1-jén Város1ban, a stadion1ban a labdarugóklub1 - labdarugóklub2 mérkőzésen készült képet posztolt, melyen az volt látható, hogy három fiatal egy, a felperes nevét is tartalmazó magyar zászlót tartott kezében. A fényképfelvételen a Párt1 egyetlen politikusa sem szerepelt.

[2] Az alperes által üzemeltetett www.hirportal1.hu internetes oldalon 2020. július 3-án „Saját aktivistáival játszatta el politikus1, hogy mennyire szeretik a fiatalok” címmel cikket jelentetett meg. Ebben az alperes azt is közölte, hogy a felperes olyan képet posztolt arról, mennyire szeretik őt a magyarok; a fényképen a párt1 egyik politikusa is szerepelt. A cikkben forrásként az www.hirportal2.hu által írt médiatartalomra hivatkoztak.

[3] A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette jóhírnévhez való jogát azzal, hogy a www.hirportal1.hu portálon 2020. július 3-án megjelent „Saját aktivistáival játszotta el politikus1, hogy mennyire szeretik a fiatalok” című cikkben valótlanul állította, hogy egy párt1os politikus is szerepel egy, a felperes által a facebookon azért közzé tett fényképen, hogy megmutassa, mennyire népszerű.

Kérte az alperes kötelezését 400.000 forint sérelemdíj, és ennek 2020. július 4-étől a kifizetés napjáig terjedő időre járó törvényes kamata megfizetésére.

Az alperest elégtétel adásaként arra is kérte kötelezni, hogy az általa a vele szemben elkövetett jogsértésért sajnálkozását tizenöt napon belül az alábbi tartalmú levélben fejezze ki:

„Tisztelt Felperes1 úr!

2020. július 3-án a hirportal1.hu portálon „Saját aktivistáival játszatta el politikus1, hogy mennyire szeretik a fiatalok” címmel megjelent cikkben valótlanul állítottuk Önről, hogy egy pártlos politikus is szerepel egy Ön által a Facebookon azért közzétett fényképen, hogy megmutassa, mennyire népszerű. Ezáltal megsértettük a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát, amely miatt ezúton bocsánatot kérünk Öntől.

Tisztelettel:

igazgató1 elnök-vezérigazgató”.

[4] A felperes hangsúlyozta, az alperes rá nézve valótlan és sértő tényállítást tett. Azt állította róla, hogy becsapta a közvéleményt egy, a népszerűségét bizonyítani kívánó fénykép közzétételével, miközben eltitkolta, hogy azon valójában egy pártlos politikus szerepel. Kiemelte, bár közszereplő, de ebben a minőségében sem terjed ki túrési kötelezettsége a hamis tényközlésekre. Az alperes a valótlan tény nagy nyilvánosság előtt, több tízezres olvasottságú hírportálon, szándékosan, lejárató céllal, rosszhiszeműen közölte. Az átvett cikk valóságtartalmát meg sem kísérelte ellenőrizni. A sérelmezett cikkel a felé fennálló közbizalom csorbult, neki és párttársainak is magyarázkodnia kellett az abban írtak miatt.

[1] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elismerte, hogy a sérelmezett tényállítás valódiságát nem tudja bizonyítani, ugyanakkor vitatta, hogy a tényállítás a felperes személyiségi jogait sértené. Hivatkozott arra, hogy a felperesnek közszereplőként magasabb fokú túrési kötelezettsége van, s arra is, hogy a kifogásolt kijelentések társadalmi megítélését nem csorbították. A polgárok a közügyek demokratikus vitája során a történeteket azok összefüggésében értelmezik, ekként a cikket is megfelelően tudták értelmezni. A sérelemdíj iránti igény azért sem alapos, mert a felperes nemvagyoni hátrányt nem igazolt. A követelt összeg mindemellett eltúlzott. Álláspontja szerint abban az esetben is, ha sérelemdíj megfizetésére lenne köteles, késedelmi kamatot a felperes nem igényelhet, figyelemmel arra, hogy a cikk a keresetindítást megelőzően mintegy négy évvel jelent meg, s a felperes helyreigazítás iránti kérelmet sem nyújtott be. Kifejezte végül, arra vonatkozóan nincs jogszabályi lehetőség, hogy a bíróság őt hozzájárulása nélkül a jogsértés elismerésére vagy sajnálkozás kifejezésére kötelezze.

[5] Az elsőfokú bíróság a keresetet megalapozottnak ítélte meg. Ítéletében

- megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az általa üzemeltetett www.hirportall.hu internetes portálon 2020. július 3-án „Saját aktivistáival játszatta el politikus1, hogy mennyire szeretik a fiatalok” címmel megjelent cikkben valótlanul állította a felperesről azt, hogy egy pártlos politikus is szerepel egy a felperes által a facebookon azért közzétett képen, hogy a felperes megmutassa, ő maga mennyire népszerű;

- kötelezte az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 400.000 forintot, valamint ezen összeg vonatkozásában 2020. július 4-étől a kifizetés napjáig terjedő időre járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot ;

- kötelezte az alperest arra, hogy tizenöt napon belül nyújtson elégtételt a felperes számára az alábbi tartalmú, a felpereshez címzett, neki levélben eljuttatott nyilatkozatával:

„2020. július 3-án a hirportall.hu portálon „Saját aktivistáival játszatta el politikus1, hogy mennyire szeretik a fiatalok” címmel megjelent cikkben valótlanul állítottuk önről, hogy egy pártlos politikus is szerepel egy ön által a facebookon azért közzétett fényképen, hogy megmutassa, mennyire népszerű. Ezáltal megsértettük a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát, amely miatt ezúton bocsánatot kérünk öntől.”;

- kötelezte az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 101.600 forint perköltséget, valamint fizessen meg az állam javára 96.000 forint eljárási illetéket.

[6] Az elsőfokú bíróság felhívta a Ptk. 2:42. § (2) bekezdését, 2:44. § (1) és (2) bekezdéseit, 2:45. § (2) bekezdését, 2:51. § (1) bekezdésének a) pontját, valamint 2:52. § (1) és (2) bekezdéseit, s a keresetet megalapozottnak ítélte meg.

[7] Abból indult ki, az alperes elismerte, hogy a felperes részéről valótlanként hivatkozott tényállítás valóságát bizonyítani nem tudja, ugyanakkor hivatkozott az állítás sértő jellegének hiányára, ezért ez utóbbi kérdést kellett értékelnie. Arra a következtetésre jutott, hogy valótlanúsága esetén az állított tény (tehát az, hogy a felperes a közvélemény befolyásolásának szándékával, a róla alkotott kedvező megítélés elérése érdekében eltitkolta, hogy a közzétett fotón pártjának politikusa is szerepel) a felperes jóhírnevének megsértésére kétséget kizáróan alkalmas, figyelemmel arra, hogy az alperes közlése szerint a tények maradék teljes torzítás nélküli előadására vonatkozó erkölcsi kötelezettségét népszerűségének növelése érdekében a felperes háttérbe helyezi. Nem foghatott helyt az alperesnek az az érvelése, hogy a közéleti szereplő felperes tűrési kötelezettsége fokozottabb, illetőleg, hogy a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét a jogsértés szankciónál értékelni kell. Hangsúlyozta, hogy a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja, ugyanakkor a szükséges és arányos korlátozás követelménye nem valósult meg. Az alperes a közéleti szereplő felperes tudatosan megtévesztő magatartását állította, azonban állításának igazolt ténybeli alapja nem volt, így közlése nem szolgálhatta a valósághű tájékoztatást; éppen ellenkezően: az a felperes megítélésére negatív módon ható, lejárató jellegű volt, melynek tűrésére a közszereplő felperesnek sincs kötelezettsége.

[8] A sérelemdíj tekintetében leszögezte, e követelés jogalapja a jogsértés bekövetkeztének ténye folytán áll fenn. A jogsértés az alperesnek felróható volt; felróhatóságát a másodközlői minőség sem csökkenti. Az alperesnek a hír ténybeli alapját ellenőriznie, forrásának megbízhatóságát felkutatnia kellett volna, ami egyszerű módon megtehető lett volna. Bár az ítélkezési gyakorlat egyértelmű és következetes abban, hogy a személyiségi jogsértés megállapításának a sérelemdíj megítélése nem automatikus következménye, az adott esetben a felperest ért joghátrány kompenzálására az szükségesnek mutatkozik. Az írásbeli ellenkérelemmel vitatott felperesi állításokon és hivatkozásokon túl a további – ekként a sérelemnek a felperesre és környezetére gyakorolt hatásaira nézve előadott – állításokat az alperes részéről a bíróság a Pp. 190. § (2) és 203. § (2) bekezdése alapján nem vitatottnak tekintette, mindemellett pedig köztudomású tényként fogadta el, hogy a közösségi médiában egy politikus részéről valótlan tartalmú vagy manipulatív céllal megjelent fényképfelvételhez a választópolgárok milyen társításokat fűzhetnek. Az érintett cikk így alkalmas volt a felperes tisztességének megkérdőjelezésére, a hamisítástól mentes, egyenes tényközlések hiánya mentén a vele szembeni bizalom megingatására, annak tartalma tehát nem bagatell jelentőségű. A törvényszék azt is értékelte, hogy a jogsértés óta eltelt időben az alperes annak kompenzálása érdekében – akár helyreigazító közlemény önkéntes közzétételével, akár másként – nem járt el.

[9] Az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy további, az alperes által kiadott online portálokon megjelent azonos tartalmú cikkek miatt más bíróságok előtt külön-külön indított perekben követelt sérelemdíj összege miként aránylik ahhoz, mintha a felperes egy eljárásban, az alperes székhelye szerinti bíróság előtt érvényesítette volna a különböző cikkek miatti igényét. Ennek kapcsán számításba vette, hogy az online formában megjelenő újságban közölt hír széles olvasóközönséghez juthatott el, de nyilvánvalóan más olvasói körhöz, mint a további sajtótermékei fogyasztói, így „összeadásnak” nincs helye. Megjegyezte továbbá, hogy a sérelem bekövetkezésével azonnal esedékessé válik a sérelemdíj iránti igény; az igényérvényesítés és annak elévülési időn belüli időpontja a sérelmet szenvedett fél saját mérlegelési jogkörén alapuló döntése. Azzal, hogy a felperes nem a sérelem okozásához közeli időpontban követelt azonnali jogvédelmet, inkább ő maga, mint az alperes került hátrányos helyzetbe, hiszen az olvasók a cikkben közöltek valóságtartalmáról, illetve annak hiányáról nem a lehető legkorábbi időpontban értesülhettek. Nincs jelentősége annak, hogy a felperes az elévülési idő leteltéhez közelebbi időpontban terjesztette elő igényét. Mivel az igényelt összeg a károkozás időpontjában fennállt ár- és értékviszonyokkal arányos, alapos a késedelmi kamat iránti igény is.

[10] Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, a sérelemért a felperes elégtétel adására is igényt tarthat. A jogsértés bekövetkezett, annak mértéke – a tényleges hátrányra és az alperesi felróhatóságra tekintettel – jelentős, az alperes pedig a pert megelőzően a kompenzáció érdekében nem járt el. Miként a Kúria 3/2024. számú jogegységi határozatában rögzítette, a jogi személy is kötelezhető olyan tartalmú elégtétel adására, melyben a jogsértés miatt sajnálkozását fejezi ki. Nem volt akadálya annak, hogy a felperes konkrétan megfogalmazza, milyen tartalmú levelet vár; annak szövege helytálló és tárgyyszerű, a bocsánatkérésre kötelezett nézőpontjából sem sértő, sem túlzó volt.

[11] A törvényszék a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes ügyvédi munkadíjból álló perköltsége megfizetésére. Ennek mértékét a bírósági

eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: régi R.) 3. § (2) bekezdésének a) pontja alapján határozta meg 80.000 forint + ÁFA összegben határozta meg. Az illetékekről szóló 1990. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdése, (3) bekezdésének b) pontja és 42. § (1) bekezdésének a) pontja alapján kötelezte az alperest 96.000 forint feljegyzett kereseti illeték megfizetésére is az államnak.

[12] Az ítélet ellen az alperes fellebbezett; annak megváltoztatását elsődlegesen úgy kérte, hogy az ítéltábla a keresetet utasítsa el, másodlagosan mellőzze sérelemdíj megfizetésére kötelezését, harmadlagosan a sérelemdíj összegének 100.000 forintra csökkentését, és kamatfizetési kötelezettségének mellőzését kérte. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdésének c) és d) pontjaira alapította.

[13] Kiemelte, a személyre vonatkozó, objektíve valótlan tényállítást kifejező közlés csak akkor minősül egyben személyiségi jogot sértőnek is, ha az a közmegítélés szerint alkalmas a sértett társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására. Ekként az elbírálás szempontja nem a sértett érzékenysége, hanem a közfelfogás. Az adott esetben ugyanakkor a sérelmezett közlés nem sértő jellegű, annak következtében a felperes jóhírnevében csorbulás nem keletkezett. Ezzel összefüggésben utalt arra, hogy a közügyek demokratikus vitája során a vita érintettjei a történeteket a maguk összefüggésében értelmező polgárok, akik tisztában vannak a közéleti témában megjelent közlemények figyelemfelkeltésre és túlzásokra hajlamos jellemzőivel. A társadalom szemében az adott esetben a sérelmezett kijelentés nem olyan közlés, amely a felperes megítélését hátrányosan csorbítaná.

[14] Abban az esetben is, ha a felperes keresetének volna jogalapja, sérelemdíjra nem jogosult. A jogsértésekkel okozott nemvagyoni sérelem a történeti tényállás fényében bagatell, márpedig a személyiségi jogi jogsértés megállapításának a sérelemdíj megítélése nem automatikus jogkövetkezménye. Az adott eset összes körülményét együttesen kell értékelni, és ha nem állapítható meg, hogy a személyiségi jogsértéssel okozati összefüggésben a felperesnél nemvagyoni hátrány keletkezett, továbbá, ha a megállapított jogsértés tárgyi súlya sem kiemelkedő, úgy az összes körülmény mérlegelése mellett a sérelemdíj iránti igény elutasítható. A felperes a jogsértésből eredő köztudomású hátrányokon túlmenő hátrányok bekövetkezésére nem hivatkozott, ilyen hátrányokat nem bizonyított, ekként a bírói praxis szerint a sérelemdíj mértékét a jogsértésből eredő köztudomású, az általános élettapasztalatok alapján bekövetkező hátrányokra figyelemmel kell meghatározni. Ezen az alapon pedig nem vonható le olyan következtetés, hogy a felperes a törvényszék által megítélt összegű sérelemdíjra lenne jogosult, sőt, hogy egyáltalán sérelemdíj illetné őt meg.

[15] Hivatkozott arra is, hogy amennyiben a felperest sérelemdíj illetné meg, úgy annak az elsőfokú bíróság által megítélt összege rendkívül eltűzött; nem áll arányban a felperest ért sérelemmel, felróhatóságával és a bírói gyakorlat szerint hasonló esetekben megítélt marasztalási összegeket is eltűzött módon meghaladja. Ennek kapcsán hangsúlyozta, hogy a sérelmezett közlés azonos időszakban, más médiaplatformokon is megjelent, és a felperest ért sérelmet ebben a hírfolyamban, a sajtóhíresztelések egyikeként kell értékelni. Az általa kiadott különböző sajtótermékekkel szemben párhuzamosan előterjesztett sérelemdíj követeléseivel összefüggésben a felperes ugyanazokat a tényeket ismételte meg, ugyanazokra a bizonyítékokra hivatkozott. A perbeli közlések az egyidejűleg több médiaplatformon megjelent, híresztelt sajtóanyagok körébe tartoznak, s egyéb peradat hiányában vélelmezni

kell, hogy a felperest ért nemvagyonai sérelem azok együttes hatása. A Kúria Pfv.IV.20.475/2022/4. számú ítéletében ki is fejtette, hogy amennyiben a felperes a perben ugyanazokat a hátrányokat jelöli meg, mint amelyeket az előző perben eljáró bíróságok már értékelték, új tényre, bizonyítékra pedig nem hivatkozik, úgy ez adott esetben alacsonyabb összegű sérelemdíj meghatározását indokolhatja. Mindemellett a felperes meg sem határozta, mennyiben tekinti elkülöníthetőnek a bekövetkezett nemvagyonai sérelmet a többi platformon megjelent azonos tartalmú közlések hatásától. Az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a jogsértőként értékelt állítás nem a felperes személyiségét minősíti, hanem kifejezetten politikai tevékenységére vonatkozik, továbbá a közvélemény az őt érintően újra megjelenő állításokat már eleve fenntartásokkal kezeli, kellő távolságtartással értékeli, ami az okozott hátrányt is degradálja. A perbeli közlés tartalma ekként általános tapasztalat szerint az átlagosnak mondható olvasót a felperesről alkotott benyomásában már nem befolyásolta, az iránta fennálló közbizalmat a sérelmezett közlés jelentős mértékben nem csökkentette, a kijelentéssel okozott nemvagyonai hátrány mértéke csekély, a személyiségi jogot sértő közlés tárgyi súlya pedig nem kiemelkedő.

[16] Az alperes előadta azt is, hogy a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdeke nem csupán a jogsértés megállapításánál, hanem annak szankciói alkalmazásánál is értékelendő. A politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme ugyanis a közügyekben megfogalmazott értékítéletekre és a közügyek körébe tartozó tényállásokra is vonatkozik. A közéleti témájú jogsértések esetén a bírói gyakorlat a sérelemdíj összegszerűsége kapcsán nagyobb mértéktartást tanúsít. A sérelemdíj magánjogi szankció, amelynek elsődleges funkciója a személyiségi jogsértés vagyoni elégtétellel történő kompenzációja, és csak másodsorban a magánjogi büntetés. Emellett értékelni kell a valótlan és sértő tényállítások jogi értékelésének megváltozott jogszabályi környezetét is, nevezetesen azt, hogy a Btk. 2023. június 2-ától hatályos 226. §-ának (3) bekezdése büntethetőséget kizáró okként szabályozza a sajtótermék útján történő elkövetést, az egyéni jogsérelmeknél pedig kizárólag a személyiségvédelem polgári jogi szankciói vehetők igénybe. E rendelkezés nem járhat azzal a következménnyel, hogy a törvény szerinti büntethetőségi akadály a polgári jogi eszközrendszer alkalmazásának felerősítését eredményezze.

[17] Kiemelkedő jelentősége van, hogy a felperes közszereplő, azaz fokozott mértékben tűrni köteles a személyét érintő kritikus állításokat. Ebbe a tűrés kötelezettségbe szűk körben beletartozik a valótlan tényállítások tűrésének kötelezettsége is, ugyanis – miként az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) számú határozatában kifejtette – még az alkotmányos értékkel egyébként nem bíró, utóbb hamisnak bizonyult tények esetében is indokolt, hogy a jogi felelősségre vonás során a felróhatóság és az esetleges joghátrányok mértékének meghatározása körében figyelembe vegyék a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét. Az Alkotmánybíróság 13/2014. (VI. 18.) AB határozatában azt is deklarálta, hogy a sajtót a közügyeket érintő véleménynyilvánítás szabadsága a valónak bizonyult tények vonatkozásában korlátlanul, míg a hamis tény állításával vagy híresztelésével szemben már csak akkor védi, ha a híresztelő nem tudott a hamisságról, és a foglalkozás által megkívánt körültekintést sem mulasztotta el. Ehhez képest a közszereplőket érintő állítások fokozott tűrés kötelezettségének határait a 3217/2020. (VI. 19.) AB határozat tovább tágította. Mindezekre tekintettel a felperesnek, mint a közszereplő kategórián belül is a szólásszabadság szempontjából legkevesebbé védett személyi körbe tartozó politikusnak számolnia kell azzal, hogy megnyilatkozásait, cselekményeit mások vitatják, élesen bírálják, tetteinek, illetve a vele történteknek a sajtó jelentőséget tulajdonít, azokat értelmezi. Értékelni kell továbbá azt a köztapasztalású tény is, hogy az elmúlt években a közbeszéd mindennapos témájává vált a

politikai szereplők közéleti magatartása, melynek következtében a politikai témákban átlagosan tájékozott hírfogyasztók összessége által képviselt „közvélemény” lényegében hozzászólt az ilyen állításokhoz és egyéb megnyilvánulásokhoz.

[18] Az alperes hivatkozott arra is, hogy a megfogalmazott közlések cáfolatára a felperesnek – a pártban betöltött pozíciója révén – lehetősége volt, a jogsértő vállalkozás gazdasági életben betöltött szerepe és a sérelemdíj összege között a magánjogi büntetés céljából összefüggés nem állapítható meg, végül pedig a jogsértés bekövetkezése óta több mint négy év telt el, a cikkek ismételtelen nem jelentek meg, azoknak aktualitásuk nincs.

[19] Az felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a per eldöntése szempontjából releváns tényállást helyesen állapította meg, a feltárt bizonyítékokból pedig okszerű következtetést vont le.

[20] Kiemelte, nem merülhet fel kétség azt illetően, hogy a valótlan tényállítással hamis, manipulatív módon, saját párttársát felhasználva kívánta a közvéleményt befolyásolni. Ez a valótlan tényállítás jelentős tárgyi súlyú, tisztességét kérdőjelezi meg, az általános közfelfogás szerint is sértő.

[21] Megítélése szerint a törvényszék a sérelemdíj mértékének meghatározásakor a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében felsorolt szempontokat helyesen mérlegelte, a mérlegelés szempontjai az ítélet indokolásából egyértelműen kitűnnek. Nem értékelhető terhére, hogy a köztudomású tényként megítélhető hátrányokon túl további hátrányok bekövetkezésére nem hivatkozott. Egységes a gyakorlat abban, hogy a sérelemdíj iránti igény megalapozottságához a köztudomású tényekre alapított hivatkozás és azok értékelése is elfogadható. Az ilyen tárgyú perekben a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése az igényérvényesítőt a hátrány bizonyításának eljárásjogi kötelezettsége alól mentesíti, és megdönthető vélelmet állít fel a személyiségi jogsértés miatti hátrány bekövetkezésére. Ezért nem köteles bizonyítani az őt ért nemvagyoni hátrányt, az alperes ugyanakkor bizonyíthatta volna, hogy az általa sem vitatott jogsértéssel összefüggésben nem érte őt a sérelemdíj megítélését indokoló nemvagyoni hátrány, vagy kimenthette volna a felelősség alól annak bizonyításával is, hogy magatartása nem volt felróható. Az alperes azonban sem a jogsértés eredményeként bekövetkező nemvagyoni hátránynak, sem a felróhatóságnak hiányát nem igazolta; meg sem kísérelte azt.

[22] Tény, hogy a sérelmezett közlés azonos időszakban más médiaplatformokon is megjelent, ugyanakkor valamennyi platformot az alperes üzemeltette, s üzemelteti jelenleg is. Jóhírnevének többszörös megsértése azért sem lehet érv a sérelemdíj iránti igény mérséklésére sem, mert ellenkező esetben az alperes saját felróható magatartására tudna előnyök szerzése végett hivatkozni. Az pedig, hogy a perben vizsgálendő hazug állítás újra és újra megjelent, nem azt eredményezi, hogy azt a közvélemény eleve fenntartásokkal kezeli, hanem éppen annak ellenkezőjét.

[23] Hangsúlyozta továbbá, jelen perben nem ugyanazokat a hátrányokat jelölte meg, mint amelyeket az előző perben eljáró bíróságok már értékelték, ugyanis a sérelem őt azzal érte, hogy a valótlan és sértő alperesi állítás olyan hírportálon jelent meg, amelyet jellemzően ország1 jól körül határolható területén, vármegyében ismernek és olvasnak. Az a tény pedig,

hogy közszereplőnek tekinthető, nem jelenti, hogy valótlan és sértő állítások tolerálására lenne köteles. Közéleti szereplőként jogosult arra, hogy a közvélemény valós tettei, tényleges cselekedetei, megtörtént hibái, mulasztásai alapján ítélje meg őt.

[24] Álláspontja szerint nem hagyható figyelmen kívül, hogy a sérelemdíj egyik funkciója a magánjogi büntetés a hasonló jogsértések megelőzése érdekében, s e funkció összefüggésében a sérelemdíj fizetésére kötelezett vagyoni viszonyai a sérelemdíj összegének mérlegeléssel meghatározása során értékelhetőek. Az alperes a médiapiacra tökeerős szereplő, és kiemelkedő gazdasági eredményt ért el. Felelőssége független attól, hogyan módosította a jogalkotó a rágalmozás Btk.-beli tényállását. A megítélt 400.000 forint sérelemdíj a Btk. említett rendelkezéseinek szem előtt tartása mellett sem jelenti a polgári jogi eszközrendszer fokozottabb, szigorúbb alkalmazását, a Ptk. személyiségi jogi szankcióinak kifejezetten büntető jellegű jogkövetkezményként alkalmazását, és a prevenció funkció előtérbe helyezését sem.

[25] Kiemelte, hogy nem foghat helyt az alperesnek a 7/2014. (III. 7.), a 13/2014. (IV. 18.) és a 3217/2020. (VI. 19.) AB határozatokra hivatkozása sem, részben azért, mert a valótlan és sértő állítások a szólásszabadságnak nem részei, másrészt pedig azért sem, mert az alperes a foglalkozása által megkövetelt körültekintést szándékosan nem tanúsította.

[26] Előadta: az ilyen és az ehhez hasonló, tömegesen előforduló közlések erodálják a politikai közbeszéd, illetőleg a közügyek megvitatásának színvonalát, és éppen az alperesnek, mint sajtószervnek lenne kiemelt felelőssége abban, hogy a médiafogyasztókat való tényekről, eseményekről tájékoztassa, illetőleg, ha következtetést fogalmaz meg, vagy véleményt nyilvánít, úgy azt az elemi logika szabályainak megfelelően tegye, illetve tegyen eleget annak a kötelezettségének, hogy igyekezzék az általa leírtak valóságtartalmát vizsgálni, kontextusát feltárni.

[27] Vitatta azt, hogy lehetősége lett volna a megfogalmazott közlések cáfolatára azon olvasóközönség előtt, melyhez a sérelmezett állítás elért.

[28] Kiemelte, a sérelemdíj összegének mérlegeléssel történő meghatározásakor figyelembe vehetők a fizetésre kötelezett vagyoni viszonyai, továbbá azt is, hogy a jogsértés tárgyi súlyát és a felróhatóság mértékét növeli, arra szándékosan, üzleti felhasználás vagy haszonszerzés céljából került sor. Az alperes profitorientált gazdálkodó szervezet, így nem merülhet fel kétség azt illetően, hogy valamennyi cikket azért tetti közzé, hogy ezáltal olvasottságát növelje, bevételre, haszonra tegyen szert. Amennyiben az elsőfokú bíróság a sérelemdíj iránti követelést elutasította volna, éppen azzal sértette volna meg a Ptk. 2:52. § (2) és (3) bekezdéseit, mert teljesen figyelmen kívül hagyta volna a jogintézmény magánjogi büntető funkcióját. Az alperes célja éppen az volt, hogy a valótlan állításról tömegek szerezzenek tudomást, s nem véletlen, hogy az állítást úgy hozta nyilvánosságra, hogy nem közölte saját, vagy más érintett álláspontját. Nem csupán a jogsértés, hanem az alperes felróhatósága is komoly súlyú volt.

[29] Véleménye szerint nincs jelentősége annak, hogy a Ptk. 6:22. § (1) bekezdése szerinti öt éves elévülési időn belül igényét mikor érvényesíti. Az időmúlás nem jár a jogkövetkezménnyel, hogy emiatt a sérelemdíj nem, vagy csak alacsonyabb összegben lenne

érvényesíthető; a sérelemdíj represszív büntető funkciója hosszabb idő elteltével is érvényesül, mert alkalmas arra, hogy a jogsértőt visszatartsa az újabb jogsértéstől, az ellenőrizetlen, valótlan közlések nyilvánosságra hozatalától.

[30] Csekély összegű sérelemdíj a jogsértés tényétől és a sérelemtől elszakítaná a sérelemdíj, mint polgári jogi szankció alkalmazását. Jelentéktelen összegű marasztalással a sérelemdíj az elérni kívánt hatások kiváltására nem alkalmas.

[31] Károsodása akkor valósult meg – figyelemmel a Ptk. 6:532. §-ára –, amikor a www.hirportal1.hu portálon a cikk megjelent. Mivel a sérelemdíj pénzbeli igény, arra a Ptk. 6:48. § (1) bekezdésének rendelkezései alkalmazandók, így nem mellőzhető az alperes késedelmi kamat megfizetésére kötelezése sem. Az elbíráláskori ár- és értékviszonyok alkalmazása a sértett védelmét szolgálja, így annak elmaradását a jogsértő eleve nem kifogásolhatja.

[32] A fellebbezés alaptalan.

[33] Az ítéltábla rögzíti, hogy az alperes fellebbezését a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés korlátai között bírálta felül. Az alperes az ítéletet egyrészt amiatt támadta, mert a www.hirportal1.hu honlapon megjelent közlése nem sértő jellegű, nem sért személyhez fűződő jogot, másrészt állítása szerint a felperes egyáltalán nem jogosult sérelemdíjra, harmadrészt pedig a törvényszék által megítélt sérelemdíj összegében eltúlzott. Mindezen túlmenően az alperes vitatta azt is, hogy a felperes késedelmi kamatra lenne jogosult.

[34] Az ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság ítéletét a fenti keretek között vizsgálva az állapítható meg, hogy a törvényszék a tényállást helytállóan állapította meg, s abból levont jogi következtetései is helytállóak.

[35] Az alperes fellebbezési érveire figyelemmel a másodfokú bíróság az alábbiakat emeli ki.

[36] Nem osztja az ítéltábla az alperesnek azt az érvelését, hogy a sérelmezett közlés a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására a közmegítélés szerint nem volt alkalmas. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság helyesen mutatott arra rá, hogy a cikk célja az volt, hogy a felperest kedvezőtlen színben tüntesse fel a közvélemény előtt, azzal, hogy eltitkolta, fényképfelvételen saját pártjának politikusa is szerepel. Ezzel azt sugalmazta a felperesről, hogy saját népszerűségének növelése érdekében az olvasók objektív informálását akadályozva lényeges körülményt hallgatott el, ami alkalmas a közvélemény előtt az ő hátrányos megítélésére.

[37] Az ítéltábla úgy ítélte meg, a súlyosan felróhatóan elkövetett, bagatellnek nem minősülő jogsértés sérelemdíj megállapítására ad alapot.

[38] Az alperes arra helyesen hivatkozott, hogy a konzekvens bírói gyakorlat szerint a személyiségi jogsértés megállapításának nem automatikus következménye sérelemdíj megítélése, és a körülmények mérlegelése azt is eredményezheti, hogy a jogsértő nem kötelezhető sérelemdíj megfizetésére (Kúria Pfv.IV.21.764/2015/4. számú ítélete – megjelent: BH2016.241.); így bagatell igény sérelemdíj megállapítására nem ad alapot (Kúria Pfv.IV.20.801/2021/5. számú ítélet [27]). Az adott esetben ugyanakkor a jogsértés jelentős súlyú, a jogsértés, az alperes felróhatósága jelentős volt, mely utóbbit nem csökkenti másodközlői minősége sem. Az alperes a hír ténybeli alapjait nem ellenőrizte, a forrás megbízhatóságát nem kutatta fel, pedig ezt egyszerűen feltárhatta volna.

[39] Nem vitásan a felperes politikusként közszereplő, azonban a rá vonatkozó célzatos, valótlan állításokat túrni nem köteles. Az alperes vele kapcsolatosan nem értékítéletet fogalmazott meg, hanem valótlan tényállást tett, melynek igazságtartalma a fentiek miatt ellenőrizhető lett volna. Közlése a közéleti vitához nem járulhatott hozzá, annak célja az érintett politikusi hitelességének rombolása volt.

[40] Kiemelendő az is, hogy a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésének az a szabálya, miszerint a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges, a hátrány bizonyításának eljárásjogi kötelezettsége alól mentesíti a nemvagyoni sérelmet szenvedett személyt.

[41] Az ítéltábla leszögezi továbbá, a sérelemdíj egyrészt a személyiségi jogsérelem tekintetében kompenzációs szerepet tölt be, másrészt a hasonló jogsértések megelőzése érdekében magánjogi büntetésnek is tekinthető (Szegedi Ítéltábla Pf.I.20.002/2017/8. számú ítélet [33] – megjelent: BDT2018.3821.). Ugyan ezt az utóbbi funkciót nem automatikusan kell figyelembe venni (Kúria Pfv.III.20.104/2024/5. számú ítélet [48] – megjelent: BH2024.182.), azonban a jogsértés súlyát számításba véve jelen esetben az igényelt 400.000 forintnál csekélyebb összegű sérelemdíj rendeltetését nem tudná betölteni. Mivel a polgári jog és a büntetőjog rendeltetése eltér, a sérelemdíj meghatározásakor nem lehetett jelentősége annak, hogy az adott állítást a büntetőjog tilalmazza-e.

[42] Megjegyzendő, hogy a magánjogi büntetés funkció érvényesülése érdekében számításba vehető az is, hogy az alperes, mint profitorientált gazdálkodó szervezet az elmúlt időszakban jelentős eredményt ért el.

[43] Nem vitás, hogy a sérelmezett közlés azonos időszakban az alperes által üzemeltetett más médiaplatformokon is megjelent, azonban ezeknek a címzettje más-más olvasóközönség; a www.hirportall.hu vármegyei hírportálként működik. A célközönség eltérése miatt a jogsértő közlés más-más internetes felületen megjelentetése által okozott sérelem kumulálható.

[44] Az alperes tévesen érvelt azzal, hogy a felperesnek lehetősége volt a megfogalmazott közlések cáfolatára. Ehhez képest szükséges megjegyezni, hogy az alperes más hírportálokat érintő hasonló ügyekben meghozott ítéletek ellenére sem tett közzé önkéntesen olyan közleményt, melyből kitűnne, hogy az eredeti cikk valótlan tényállítást tartalmazott.

[45] Nem releváns, hogy az elévülési időn belül a keresetlevelet a felperes mikor nyújtotta be (Kúria Pfv.IV.20.336/2024/6. számú ítélet [70]), illetőleg, hogy az elbírálás időpontjában a közlés aktualitása már kétségtől halványult. A Ptk. 6:352. §-ából adódóan, melynek értelmében a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes, a jogsértő közlés megtörténtekor a felperes hátrányt szenvedett, azaz egyik oldalról az elévülési idő ekkor indult meg, másrészt pedig az alperes késedelmi kamatot a cikk megjelenését követő naptól köteles fizetni. Tény, hogy a bírói gyakorlat szerint olyankor, amikor az elkövetés és az ítélethozatal időpontja között olyan jelentős idő telik el, hogy az értékviszonyokban számottevő változás következik be, úgy a sérelemdíj összege meghatározható az elkövetéskori és az ítélethozatalkori értékviszonyok alapján is, azonban az érvényesített 400.000 forint összegű sérelemdíj az elkövetéskori értékviszonyoknak felel meg.

[46] Mindezek alapján a felperest ért jogsérelem kompenzálására 400.000 forint sérelemdíj szükségesnek mutatkozik, és a felperes késedelmi kamat iránti követelése is megalapozott.

[47] Ezért a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[48] Az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján – hivatkozással a Pp. 81. § (1) és 82. § (3) bekezdéseire, valamint a fellebbezési eljárásban már alkalmazandó, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (1) bekezdésének a) pontjára, és 5. § (1) bekezdésére – kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest, hogy a Pp. 344. § (1) bekezdése szerinti tizenöt nap határidőben fizesse meg a felperesnek az általa felszámított 40.000 forint + ÁFA = 50.800 forint másodfokú perköltséget (ügyvédi munkadíjat). Kötelezte az alperest arra is, hogy fizessen meg az államnak a feljegyzett 128.000 forint fellebbezési eljárási illetéket [Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja, 40. § (1) bekezdése, 46. § (1) bekezdése, 59. § (1) bekezdése, 62. § (1) bekezdésének f) pontja].

[49] Az ítéltábla ítéletét a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül hozta meg.

Győr, 2025. május 19.

Dr. Lezsák József s. k.

Dr. Szabó Péter s. k.

Dr. Molnár Andrea s. k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró